

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 20 MARCA V.S. 1812 ROKU.

Z Petersburga dnia 2 Marca. **Z BOZEY ŁASKI MY ALEXANDER PIERWSZY IMPERATOR I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYY**, it. d. i t. d. Po rozpatrzeniu stanu terażniejszego przychodów i wydatków Państwa, znalazłszy je w należytem z sobą umiarkowaniu, rozważywszy opinią Rady Państwa, **UZNALISMY** za rzecz pożyteczną postanowić, co następuje: 1) Wszystkie potoczne wydatki, w obliczeniach ministerów i magistratur naczelnich, na rok 1812, po ostatecznem ich rozpatrzeniu, oznaczone za łatwiać z dochodów teraz będących. 2) Na tej zasadzie Minister skarbu, ułożywszy ogółowe i szczegółowe listy wydatków, poda je porządkiem ustanowionym do należytego wykonania. 3) Obok ułożenia list takowych, podatki różnego rodzaju, iakim podlegają włościanie niektórych gubernij i mieszczanie przywieść do zrównania. O czém, podług szczególnego rozkładu Ministra skarbu, wydany będzie. Rządzącemu Senatowi udzielný Ukaz. W St. Petersburgu d. 29 stycznia 1812 roku. Na autentyku własną **JEGO IMPERATORSKIEY** Mości ręką podpisano tak: **ALEXANDER**. (*Kontrasygnował: Hrabia Rumiancow Prezydent Rady Państwa Kanclerz.*)

W imiennych Naywyższych **JEGO IMPERATORSKIEY** Mości rozkazach, danych Rządzącemu Senatowi, w roku 1812, z Podpisem własnoręcznym **JEGO IMPERATORSKIEY** Mości, wyrażono: 1) *Dnia 6 Stycznia.* Ukazem pod dniem 12 sierpnia 1812 roku, danym Rządzącemu Senatowi, **ROZKAZALISMY** wyprowadzenie, na mocy ukazu **NASZEGO** pod dniem 24 października, roku 1809, zatrzymywanej w porcie Ryzkim dla miejscowych potrzeb piątej części zboża wyprowadzającego się za morze, dla wiadomych okoliczności rozwiązać. Polegać na przedstawieniu i zaświadczeniu Gubernatora cywilnego Estlandzkiego, iż potrzeby mieszkańców pomienionej gubernii, bez zatrzymania piątej części zboża wyprowadzającego się za morze, dostatecznie są zabezpieczone, przez magazyny wiejskie i miejskie, oraz, że mając takowe zakłady i padto mając jeszcze od czasów rządu szwedzkiego trwający pobór na rzecz magazynu zapisowego rewelskiego, za nastalą wolnością wyprowadzania zboża za granicę, nie może nastąpić niedostatek jego na wewnętrzne potrzeby gubernii, **ROZKAZUIEMY** wyprowadzania piątej części zboża z Rewla i innych miast nadmorskich gubernii Estlandzkiej dozwalać, podług ustanowionych zasad: około przywiezienia tego do skutku Rządzący Senat nie omieszkaj czynić należytego rozrządzenia. 2) *Dnia 26 Stycznia.* Naczelnikowi wydziału celnego Radziwiłłowskiego Konsyliarzowi Koleskiemu Chruszczow Naymiłosciwiey **ROZKAZUIEMY** być Wice-Gubernatorem gubernii Wołyńskiej, 3) *teyże daty.* Rządzcę Kancelaryi przy Gubernatorze Woennym Ryzkim, Konsyliarza Nadwornego Ławrowa za gorliwą służbę Naymiłosciwiey **MIANUIEMY** Konsyliarzem Koleskim. 4) *Dnia 27 Stycznia.* Stosownie do prośby Gubernatora cywilnego Nowogrodzkiego Aktualnego Kamerhera Wasilczykowa Naymiłosciwiey **UWALNIAMY** go od tego obowiązku. 5) *Dnia 24 Stycznia.* Prezydentowi Sądu Kryminalnego Penzeńskiego Konsyliarzowi Stanu Elahinowi **ROZKAZUIEMY** zostawać w Mini-

steryum policyi. 6) *Dnia 30 Stycznia.* Sprawniącego obowiązek Ober-Sekretarza w oddziale 1szym 3go Departamentu Rządzącego Senatu, Konsyliarza Nadwornego Iskryckiego, mającego tę rangę od dnia 31 grudnia 1805 roku, w nagrodę gorliwej służby i prac szczególnych Naymiłosciwiey **MIANUIEMY** Konsyliarzem Koleskim. 7) *Dnia 31 Stycznia.* Inspektora Medycznego Doktora w porcie Kronsztadzkiem Konsyliarza Koleskiego Franka, za szczególniejszą gorliwość w służbie, Naymiłosciwiey **MIANUIEMY** Konsyliarzem Stanu. 8) *Dnia 20 Lutego.* Manifestem pod dniem 29 Stycznia roku terażniejszego, postanowiono, podatki różnego rodzaju, którym podlegają włościanie i mieszczanie niektórych gubernij, przywieść do iednostayności. Na skutek czego, stosownie do szczegółowego rozkładu, przedstawionego **NAM** przez Ministra skarbu, **ROZKAZUIEMY**: *Naprzód.* Włościan różnego tytułu, osiadłych w guberniach: Woronezkiej, Kurskiej, Kaukazkiej, Słobodzko-Ukraińskiej, Kiiowskiej, Półtawskiej, Czernichowskiej, Katarynosławskiej, Tauryyskiej i Chersońskiej, a mianowicie: obywateli wojskowych, Kozaków, i kątników kozackich, koronnych, rangowych strzelców, bobrowników i ptaszników, koronno-pospolitých, którzy należeli do klasztorów i innych, do administracyi skarbowey należących słobodzkich włościan, Czerkasów ekonomicznych i sekwestrowych, pozostałych po wygasłych dziedzicach i wojskowych włościan, ile ich podług ostatniej rewizyi liczy się, porównać w opłacie czynszowego podatku, ustanowionego Manifestem dnia 2 Lutego 1810 roku, z innymi włościanami państwa, w iednychże z nimi guberniach osiadłych, podług klasyfikacyi gubernij. *Powtóre.* Z ludzi wolnych, mieszkających w guberniach pomorza Bałtyckiego i niektórych zachodnich, w miastach i na gruntach szlacheckich, pobierać nad płacący się dotąd podatek poduszny po pięć rubli od każdej męskiej duszy. *Potrzebie.* Na osiadłych w gubernii Tauryyskiej włościan mahometańskiego wyznania nałożyć podatek poduszny po sześć rubli z duszy. *Poczwarte.* Na zapisanych w miastach teyże gubernii mieszczan i rzemieślników Mahometanów i Cyganów nałożyć dwurublowy poduszny podatek. *Popiąte.* Do płacącego się teraz przez mieszczan w całym państwie podatku, dla zrównania z innemi stanami, przydadź jeszcze po trzy ruble z duszy. Rządzący Senat względem wykonania tego nie omieszkaj uczynić należytego rozporządzenia.

Naywyższe Reskrypta **JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI**, dane w roku 1811, z podpisem własnoręcznym **JEGO IMPERATORSKIEY** Mości.

1szy, dnia 26 października. Do Pana Palicyna Maiora. Szczególniejsze dowody oświeconey dobroczynności i pieczołowitości waszey dla cierpiącej ludzkości w ogóle, a szczególnie dla moralnego ukształcenia i pomyślności włościan waszych, zaświadczo-nych przez **JEGO IMPERATORSKĄ WYSOKOŚĆ** Xiążęcia Holsztyńsko - Oldenburskiego, zwróciły na was szczególniejszą **MOIEJ** uwagę.

Na pokazanie szczególney **MOIEY** łaski, i na dowód względów **MOICH** na tak chwalebny przykład myśli i uczynków **UZNAŁEM** za rzecz słuszną, mianować was kawalerem Orderu świętego Równo-

Apostolskiego Xiążęcia Włodzimierza czwartey klasy, którego znaki dla włożenia na was przytém się przesyłaia.

2gi dnia 5 Listopada. Do JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI Jenerał - Gubernatora Nowogrodzkiego, Twerskiego i Jarosławskiego Xiążęcia Holsztyńsko-Oldenburskiego Jerzego.

Przejrzawszy przedstawioną przez WASZĄ IMPERATORSKĄ Wysokość uchwałę Szlachty Twerskiej, którą zabezpiecza się opłata 700 t. r. przeznaczonych na robienie w Twerze kanału, wszystkie urządzenia iey zupełnie POTWIERDZAM.

Na dowód szczególniejszych względów MOICH na to przedsięwzięcie Szlachty, UZNAŁEM za rzecz przyzwoitą okazać łaskę MOJĄ przez dyplomma, tu przyłączone.

Deputatóm Szlacheckim, wymienionym na liście od Was przedstawioney, PORUCZAM WASZEY IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI oświadczyć zupełną MOJĄ łaskę.

Gubernatorowi Cywilnemu Twerskiemu, za przyłożenie się iego do tej rzeczy, OSWIADCZAM ukontentowanie przez reskrypt tu przyłączony.

Sprawiącemu obowiązki Marszałka Szlacheckiego guberskiego Assessorowi Kolleskiemu Nazimowemu, posyłam przy tem znaki Orderu ś. Anny 2 klasy z ustanowionym reskryptem.

Z BOZEY ŁASKI MY ALEXANDER PIERWSZY IMPERATOR I SAMOWŁADZCA Wszech Rossy i t. d. i t. d. i t. d.

Zacnemu Zgromadzeniu Szlachty Twerskiej.

Główny Dyrektor dróg komunikacyi, Jenerał Gubernator Nowogrodzki, Twerski i Jarosławski JEGO IMPERATORSKA WYSOKOSC Xiążę Holsztyńsko-Oldenburski Jerzy, przedstawił NAM uchwałę Szlachty Twerskiej, przez którą ona przyymuie na siebie w przeciągu dwudziestu lat, powrócić skarbowi siedm-kroćtysięcy rubli, przeznaczonych na zrobienie kanału w Twerze.

Ten nowy okaz gorliwości i bezinteresowney ofiary dla dobra powszechnego przyymuając z szczególniejszą łaską, UZNALISMY za rzecz słuszną okazać oną przez dyplomma niniejsze Zacnemu Zgromadzeniu Szlachty Twerskiej, a razem, na dowód NASZEY wdzięczności postanowić, co następuje.

I.) Podług życzenia Szlachty kanał ten nazywać Katarzyńskim.

II.) Kanał, po ukończeniu około niego roboty, poczytywać za własność całego zgromadzenia szlachty Twerskiej, zostawiać mu do zupełnego rozrządzenia rozdanie lub przedanie miejsc na tym kanale w pewney odległości położonych, iako też wszelkich poborów, które od zimowania statków, budowy ich, ładowania, i t. d. pochodzić mogą.

III.) Procentow od summy przez szlachtę hypotekowanej nie pobierać.

IV.) Wszelkie dodatki, jakichby nad summę siedmiukroćstu tysięcy rubli, na zrobienie tego kanału, były potrzebne, na szlachtę zwalane nie będą. W S. Petersburgu dnia 5 Listopada 1811 roku. Na autentyku podpisano własną JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI ręką tak: ALEXANDER.

3ci Dnia 17 listopada. Do P. Szczerbinina Aktualnego Konsyliarza Stanu Rządcy Obwodu białostockiego.

Minister spraw wewnętrznych przedstawił MNIE podług Waszego doniesienia, iż w czasie elekcyi szlacheckich, tak na przeszle, iako i terażniejsze 3 lata, członkowie Sądu Powiatowego spraw cywilnych, ustanowionego dla powiatów, Bielskiego i Drohiczyńskiego, wybrani są ze Szlachty iednego tylko, a to ostatniego powiatu. Ponieważ w obu razach, wynikło to z większey liczby obierających ze strony powiatu Drohiczyńskiego, przeto Szlachta Bielska prosi o wskazanie dla siebie środka, aby mogła używać równego prawa do składania sądu powiatowego, stosownie do ogólnego urządzenia dla Obwodu białostockiego, gdyż sąd ten powinien roztrząsać sprawy, własności ich dotykające.

Wchodząc w takową prośbę Szlachty Bielskiej ZNAYDUJĘ, iż składanie sądu powiatowego ze szlachty iednego tylko ze dwóch powiatów, w rzeczy samey niezgadza się z urządzeniem dla Obwodu białostockiego, potwierdzonym dnia 18 lipca 1808 roku. Istotnym bowiem celem takowego urządzenia mianowicie jest to, iżby członkowie pomienionego sądu byli ze szlachty obu powiatów. Na skutek czego ROZKAZUJĘ: 1) Na członków sądu powiatowego spraw cywilnych dla powiatów Drohiczyńskiego z Bielskim tak na 3, terażniejsze lata, iako i nadal obierać prezydenta albo sędziego z iednego powiatu, a na miejsca dwóch podsędków czyli assessorów z drugiego. A w takowym wyborze Prezydenta zachować w każdych trzech latach kolej naprzemian między obydwoma powiatami. 2) Toż samo prawidło w tenże sposób zachować w wyborze członków sądu powiatowego spraw cywilnych i w powiatatach Białostockim i Sokolskim. 3) Co się tycze tego powszechnego prawidła w guberniach, od byłey Polski przyłączonych, iżby na elekcyach szlacheckich mogli mieć uczestnictwo ci tylko ze szlachty, którzy mają w rzeczywistém swém posiadaniu nie mniej nad ośm dymów: prawidło to rozciągnąć i na Obwód Białostocki.

4ty dnia 18 grudnia. Do Hrabiego Rumiancowa Kanclerza Państwa.

Hrabio Mikołaiu Piotrowiczu! Pieczołowitością i roztropném rozrządzeniem Waszém dokonana jest budowa Giełdy, która służy ku ozdobie NASZEY stolicy. Przez doprowadzenie do końca tego monumentu, gmachem swym odpowiadającego rozległości handlu PAŃSTWA NASZEGO, a razem zaświadczaającego o wzroście sztuki budowniczey w Rossyi, usprawiedliwiliście zupełnie poruczenie NASZE. W dziele tém wielkim, podjętem przez Was przy tak mnogich pracach w innych częściach sprawowania Państwa WIDZIMY nowy okaz przykładney gorliwości Waszey o dobro oyczyzny. Oświadczaając Wam rzetelną NASZĄ wdzięczność POLECAMY Wam zapewnić o NASZEY łasce i tych wszystkich urzędników, którzy pod przewodnictwem Waszem okazali usiłowania swoje około tego dzieła. ZOSTAJĘ ku Wam zawsze przychylny. (z Gaz. Sen.)

Dnia 6 marca. Kamer Junker piątey klasy Cyrylli Naryszkin otrzymał Naywyższy rozkaz zostawać przy Jenerał-Gubernatorze Małorossyyskim, z przeznaczeniem do obowiązków w wydziale przyymowania osiadających sukienników i fabrykantów cudzoziemskich w gubernii Półtawskiej. Konsyliarz Stanu Tarrasow naznaczony Prezydentem Sądu kryminalnego w Penzie. Konsyliarz Koleski Gine Wice-Prezydent Sądu zadwornego Inflantskiego mianowany Prezydentem tegoż sądu.

Naymłodsziowiey ozdobieni orderami ś. Włodzimierza 4 klasy: Rządca Kancellaryi Departamentu czarnomorskiego Konsyliarz Nadworny Rohula, zostający w korpusie kadetów morskich Porucznik floty Harkowenko i Nauczyciel Tripoli mający rangę 7 klasy, Assessor sądu kryminalnego w Tambowie Ardebiew, Konsyliarz wojenny Bibikow, Krukowski mający rangę 8 klasy i Woieykow mający rangę 9 klasy, oraz Referendarz Sekretarz Rady rządzącey finlandzkiej Sticheus. Kawalerami orderu ś. Anny 2giey klasy mianowani: Konsyliarz Stanu Aniczkow i Prokurator guberski moskiewski Zelabuński. (Poczt. Półn.)

Dnia 2 marca. JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadcza Naywyższe ukontentowanie JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI CESARZEWICZOWI i Wielkiemu Xięciu Konstantemu Pawłowiczowi, Komendantóm półków Leybgwardyi: strzelców półkownikowi Bystramowi, finlandzkiego półkownikowi Krzyżanowskiemu i gwardyyskiego ekwipażu Kapitanowi 2go stopnia Karcowu, za doskonałą sprawność, z jaką te półki i ekwipaż wyszły dnia dzisiejszego z Petersburga, a wszystkim rang niższych dać kazał po funcie ryby, po czarce wódki i po rublu dla każdego, oraz JEGO IMPERATORSKA MOSC zostaje w zupełnem przekonaniu, że woyska te w żadném zdarzeniu nie

zapomni na ten zaszczyt, który na sobie noszą, a jako są czołem wojska, tak staną się przykładem dla innych wszelkiej broni, żołnierzy, we wszystkich świetnych na polu chwały usiłowaniach i tém godniey zaskarbi dla siebie łaskę Najmiłosiwszego Monarchy swego. (z Gaz. Petersb.)

Z Wiednia dnia 5 Marca. Sprzedaż dobr duchownych odbywa się ciągle, chociaż powoli; w samey tylko Galicyi zbywa na ochotnikach do ich kupowania.

Z powodu pozwolenia, danego właścicielom wsi i gminom, na zapłacenie pieniędzmi ilości zboża, mającey się dostawić do magazynów, żywność nieco staniała.

Okoliczności czasowe uczą oszczędności i na wieczkach, jeżeli te jeszcze gdzie bywają, niewidac łakotek, bez których się przedtym nieobowiąło. Podczas karnawału w sali Appollina było niegdyś więcej gości nad 3,000, dziś zaś mniej, iak 1000.

Dnia 4 b. m. Xiążę Rudolf i Ferdynand odwiedzili tutejszy instytut ślepych: oglądali iego urządzenie, examinowali uczniów z ich nauk i kazali sobie tłumaczyć właściwy sposób ich uczenia. oddalając się oświadczyli ukontentowanie swoje tak przełożonym wspomnionego instytutu, iakoteż uczniom (z Korr. Hamb.)

Z Paryża i Marca. Nabył Rząd były klasztor na górze Valerien pod Paryżem, na założenie piątego domu cesarskiego, dla sierot członków Legii honorowey, przeznaczył także 500,000 na dalsze w tym roku roboty około pałacu w Louvre.

Przybyło do Nismes 650 brańców hiszpańskich i angielskich, między którymi 40 officerów z zabranej osady w Walencyi

P. Archenholtz, wydawca dziennika, pod tytułem: Minerwa, umarł niedawno w Oyendorff, w bliskości Hamburga. (Dzien. Pań.)

Z Neapolu 8 lutego. Po ostrey zimie zaczynamy już używać przyjemności wiosny.

P. Guerazzi, iest to aptekarz w Livorno, który, doniosłszy rządowi Toskańskiemu, że wynalazł łatwy i bardzo tani sposób robienia cukru z kasztanów, wezwany był do Florencyi, gdzie przed Kommissją na to wyznaczoną, kilkakrotne doświadczenia swego wynalazku uczynił. Kommissya, zdając sprawę z iego postępowania w tém działaniu, zaświadczyła, że P. Guerazzi z 50 funtów kasztanów otrzymał 30 funtów zdatney do użycia zdrowey mąki, 20 funtów czystego i dobrego cukru; że wartość mąki i pozostałego syropu dostatecznie koszt kasztanów i fabrykacyi nagradza, a 5 funtów cukru są czystym zyskiem. Po czem wynalazca drukiem ogłosił sposób swój postępowania, rząd zaś Toskański sowitą mu wyznaczył nagrodę.

Dnia 17 Lutego. Dnia 26 przeszłego miesiąca bryg woieny angielski, Black Prince, rozbity został w okolicach Gerace. Statek ten powracał z Ameryki i dążył do Messyny: uzbroiony był 12 pięknymi armatami bronzowymi i miał 158 ludzi; wyrzucony na brzeg burzą, tak był uszkodzony, że cały ładunek i ludzie zaginąćby musieli, gdyby nie przyspieszyli na ratunek ślachetni mieszkańcy; ieden maytek i ieden żołnierz stali się ofiarą gorliwości swojej: zabrani odbywają teraz kwarantannę: artylerya i inne ważniejsze rzeczy uratowane zostały. (Korresp. hamb.)

Z Konstantynopola 10 lutego. Ostatnie wiadomości z Egiptu potwierdzają nietylko wzięcie Jambo i twierdzy Nahal, lub Bar, o kilka mil tylko od brzegu położoney; ale donoszą ieszcze o trzech zwycięztwach nad Wehabitami odniesionych w ich okolicach, które ułatwiły połączenie się świeżo, morzem tam przybyłemu korpusowi, pod rozkazami Jussum Baszy, starszego syna rządcy Egiptu, który w drugim miejscu wylądował. Dwa te korpusy pociągnęły w wspólnym celu opanowania Medyny. Gońcy, wysłani od armii z doniesieniem o tym wypadku, przybyli 12 Listopada do Kairu.

Jednakże wykonanie tego wielkiego i trudnego

przedsięwzięcia, podług wiadomości z Kairu, nieprzeszkodziły bynajmniej Mehemed-Ali-Baszy wysłać, w tymże czasie, oddziału kawalerii, dla wzmocnienia korpusu, zostawionego w Egipcie górnym, na uważanie obrótów Mameluków, którzy się tam zgromadzają powyżej Aswanu, dla utrzymania bezpieczeństwa z tej strony i dla zagrozenia wszelkim napadom na buyne plony tej żyźney krainy. (Korres. hamb.)

Z Norymbergi d. 1 marca. Od niejakiego czasu osiada w Berlinie wiele familii z różnych znaczniejszych miast Niemiec północnych, a szczególniej ze Szczecina. Spokojność, jakiej zażywają Berlińczycy, zapewnie ich pociągnęła do odmiany swych siedlisk; a gdy handel, jedyne źródło utrzymania się miast onych, nieco podupadł, przeto za naywygodniejsze do mieszkania takie miejsca wybięrają, gdzieby się z naywiększą oszczędnością obydz mogli. Od wielu już lat uformowało się w Berlinie wiele dobrze urządzonych towarzystw assekuracyynych. Te, które przed kilką laty, w okolicznościach woiennych koniec znalazło, zostawiło wiele do życzenia; tak dalece, iż kupcy chętniej w Hamburgu assekrować woleli. Teraz przez naypierwszych i naybogatszych kupców berlińskich przygotowany jest plan, na zasiedach którego mające się utworzyć towarzystwo nie ustąpi w niczem hamburskiemu. (Rysk. Zusch.)

Dnia 3 marca. Podług wiadomości z Wiednia, dwa bataliony strzelców, które dotąd w Czechach stały, odebrały rozkaz ciągnąć do Galicyi, (Rysk. Zusch.)

Uważano na giełdzie, że od dnia 26 lutego, dukaty hollenderskie, które niezmiernie do Rossyi i Turcyi wychodziły, mniej zaczęły być szukane, niż przedtém i dla tego nieco spadły; ale w ostatnich trzech dniach pocztowych znacznie się znowu podniosły. (Rysk. Zusch.)

Z Brunswiku dnia 22 lutego. Gazeta nasza dzisiejsza ogłosiła wyrok cesarski, podpisany w pałacu Tuilleries, dnia 2 lutego, który nakazuje, ażeby wszystkie występki kryminalne, popełnione w okręgu wielkiej armii przez żołnierzy z wojska francuzkiego i sprzymierzonego przeciwko mieszkańcom, iako też popełnione przez mieszkańców przeciwko wojskowym, sądzone były przez udzielną Kommissją wojskową, z siedmiu officerów złożoną. Kommissją mianować będzie Marszałek Państwa, dowodzący armią, a w jego niebytności Jenerał dywizyi kommanderujący. Każdy oskarżony na mocy rozkazu Jenerał-Kommandanta będzie wzięty do aresztu i przed Kommissją stawiony, a nakoniec karany, podług surowości przepisów dla wojska w czasie wojny. (Rysk. Zusch.)

Z Brukselli d. 29 Lutego. Rektor Akademii tutejszey, członek legii honorowey, zważając, że nauka ięzyka łacińskiego iest iednym z głównych przedmiotów, właściwych liceom i szkołom i że zgłębiona umiejętność wszystkich iego bogactw nie inaczej, tylko przez długie i pilne czytanie, a razem przez częste i prawie codzienne ćwiczenie nabywa się; pragnąc widzieć w stanie kwitnącym naukę tego ięzyka, chcąc nadto zachęcić i pobudzić do emulacyi tych, którzy się iemu szczególniej poświęcają, po wysłuchaniu zdania Rady Akademickiey, postanowił, co następuje: 1. Professorowie wymowy w liceach i kolegiach corok, przy uroczystym oddaniu nagród, powiedą mowę łacińską w materyi podaney. 2. Mowy takowey materią na rok terażniejszy będzie użyteczność znajomości ięzyka łacińskiego. 3. Rektor mianuje komissją z pięciu członków, która roztrząsa te mowy i przyznaje medal złoty waloru 400 franków (prawie 100 r. sr.) dla autora naylepszey z mów. 4. Wieniec laurowy przyznany będzie dla autora naylepszego poematu napisanego wierszem łacińskim sześćcio miarowym, o odnowieniu nauk przez ustanowienie Uniwersytetu Cesarskiego. Poema to mieć powinno naymniej sto wierszy. 5. Da się złoty medal waloru 300 franków (77 rub. sr.) dla autora naylepszey rozmowy w ięzyku łacińskim, o sposobach wskrzeszenia gustu do litteratury

ry łacińskiej w tutejszym kraju i nabycia umiejętności gruntownej tego języka i t. d. Podpisano: Rektor *Van Hulthem.* (*Koresp. hamb.*)

Z *Kalkutty* (w *Indyach wschodnich*) 26 Sierpnia. Miasto *Basheen*, jedno z przedniejszych w królestwie *Pegu*, zupełnie poszło w perzynę. Pięć lub sześć tysięcy ludzi zginęło w tym pożarze: Gubernator bowiem kazał pozamykać bramy miasta. Jest to już powtórna klęska tego rodzaju na nieszczęśliwe to miasto.

Wyprawa czterech statków wojennych, mających zabrać wojsko przygotowane na brzegu, ma się puć na odnogę Perską. W celu zastąpienia handlu naszego od nowych korsarzy, napastujących pobraża tutejsze. Są to *Jawassini*, z pokolenia *Arabów*, którzy złączwszy 45 statków korsarskich, napadli i zabrali wiele statków angielskich, żeglujących między *Bombay* i *Bassorą*.

W połowie lata teraźniejszego *Xiaże Abbas* syn Króla *Afgańskiego*, *Mahmed-Szacha*, odniósł wielkie zwycięstwo nad hersztem buntowników *Mehammed-Azed-Khanem*, który opanował miasto *Kabul*. Trzy tysiące buntowników zginęło w tej bitwie. Polem rozprawy były ulice miasta, które częścią zrabowane, częścią spalone zostało.

Missyonarze angielscy, powróciwszy z *Otaity* do *Port-Jacksons*, w *Nowej Holandyi*, usprawiedliwili się z potwarzy, rzuconej na nich, w czasie przebywania ich na wyspach towarzyskich, iakoby dystylłowali i sprzedawali tam napoje mocne i należeli do wojen domowych, z powodu których uyrzeli się przymuszonymi opuścić wyspę *Otaity*; gdy przeciwnie w *Port-Jackson* trudnią się oni edukacją dzieci, a niektórzy żarliwie wyglądają pory sposobnej do rozpoczęcia prac swoich na wyspach oceanu wielkiego.

Komisya wyznaczona do weyrzenia w stan osady *Nowej Gallii* południowej, na sam przód zajmie się wybadywaniem rządów, którzy przywłaszczyli sobie obszerne ziemie i liczne trzody do rządu należące.

Od 30. maja wszystkie okręta zagraniczne musiały wnieść podwoioną opłatę od prawa wyjścia i wejścia. Prawo wyjścia opłaca się 7 od sta, wejścia 10 do 20 od sta. (*Dziś. pań.*)

Z *Charles-Town* (w *Stanach Amerykańskich*) 7 stycznia. Nowa rzecz-pospolita *Wenezuelska* wydała pozwolenie prowadzenia handlu wprost z *Tortolą* i innemi osadami angielskimi w *Indyach zachodnich*. Rząd także wydał odezwę, pozwalającą wygnanym, za opinie polityczne, wrócić do oyczyzny i razem nakazującą szanować prawa republikańskie. (*Dziś. pań.*)

W i a d o m o ś c i R o z m a i t e.

W *Kargali*, osadzie tatarskiej, o mil 24 od *Orenburga* położonej, (w *Rossyi* azjatyckiej) znaney ieszcze pod imieniem *Sektowo*, znajduje się: mieszkańców różnego stanu do 20,000 głów, meczetów murowanych, wspaniałych i bogatych 7, drewnianych 2; przemysł i handel dosyć są znaczne; przy każdym meczecie jest szkoła tatarska. Jedne z tych szkół są umieszczone w izbach pod meczetami, drugie w oddzielnych domach. Trzydzieści lat liczą od ich założenia. Nauczycielami są uczeni *Achunowie* i *Mołny*, a czasem i prywatni ludzie; na naukę zaś, prócz dzieci tamiecznych mieszkańców, przybywają z różnych stron *Rossyi*, a nawet z *Chin*, *Bukaryi* i innych księstw azjatyckich. Uczą się czytać po tatarsku, języka arabskiego i perskiego w całej obszerności, Arytmetyki, Jemometrii, początków Fizyki, Filozofii z dzieł *Arystotelesa*, daie się ieszcze czytanie i wykład *Alkoranu* i poznanie obrzędów nabożeństwa mahometańskiego. Xiegi, używane do nauk, wszystkie są pisane; a wiele rzeczy uczą się z samego opowiadania *Achunów*, iako też

i wyjątków z różnych pisarzy, których pisma, gdyby były drukowane, możeby wiele pożytecznych i nowych wiadomości uczeni w nich znaleźli, a to tém bardziej, że te rękopisma po większej części otrzymują się z *Bukaryi*, gdzie teraz szkoły Azjatów w kwitującym są stanie i mają do 40,000 uczniów. Znakomitsze szkoły w *Kargali* są: 1sza) przy głównym meczecie, w undzielnym murowanym domu umieszczona, uczą w niej *Mołna Aburachtan* z *Bagdadu* i *Achun*; 2ga) przy meczecie *Achuna Maulita Baszkowa*, zięcia *Muftowego*, umieszczona w dwóch drewnianych domach; 3cia) tuż przy meczecie *Mołny* wydziałowego *Machameta Amiza*: do każdej z tych szkół na zimę zbiera się około 150 uczniów, przez lato dla różnych robót i przemysłowych zatrudnień liczba ta umniejsza się; 4ta) przy meczecie *Achuna Abdreszita Abdullina*, w której przez zimę bywa do sta uczniów. Przy tym ostatnim meczecie jest ieszcze w undzielnym budynku szkoła *Kirgizów*, podlegająca *Kommissyi Orenburskiej* pogranicznej, w której pod czas bytności *Wizytatora*, (w roku 1810) był ieden *Nauczyciel*, temu *Kommissya* płaciła wtedy pensyi rocznej 120 rubli i 10 uczniów, dla których z teyże *Kommissyi* daie się stalowe pieniądze, przez czas zostawiania ich w szkole: uczą się zaś czytać i pisać po tatarsku i po arabsku, a potem wychodzą na *Mołnow* do *Kirgizów*, w iakiem sami zechcą być mieyscu. We wszystkich szkołach uczą się siedząc na podłodze lub leżąc; obuwie zaś zostawiają w przedszkółku.

Właściwe królestwo pruskie, na końcu roku 1809, miało powierzchni: 1,044 mil jeograficznych kwadratów, 1,202,403 mieszkańców; z tych: 241,998 w miastach, 968,425 we wsiach. W szczególności: Departament Litewski powierzchni: 515 mil kwadratów, 48,449 ludności mieskiej, a 328,867 wiejskiej, razem 377,316 mieszkańców (w roku 1802 liczono: 397,889); Departament Prus wschodnich, powierzchni: 386 mil kwadratów (wylączając się z tego odnogi *Frisch* i *Kurischaf*), mieszkańców 117,340 mieskich. 341,278 wiejskich, razem: 358,618 głów (w roku 1812 było: 555,190); Departament Prus zachodnich: powierzchni 343 mil kwadratów (bez odnogi *Frisch* i *hah*) mieszkańców: 16,200 w miastach, 290,280 na wsiach, a razem: 366,489 dusz.— *Pomerania*, podług rachunku na końcu roku 1809, miała: mieszkańców 503,734, z tych 125,613 w miastach, a 384,121 we wsiach; (w roku 1804 ludność wynosiła 120,349 w miastach, a 389,268 po powiatach, a nadto należących do popisu wojskowego z miast liczono: 17,264 mężczyzn;) tym sposobem ludność zupełna tey prowincyi dochodziła w tedy 526,881 głów, na powierzchni kraju 442 mil kwadratów.— *Nowa Marchia*, na końcu 1809 roku miała: powierzchni 209 mil kwadratów: mieszkańców w miastach 76,444, na wsiach 189,655, razem 266,100 dusz. (*Rysk. Zusch.*)

W Altensztejn w Prusiech, umarł niedawno garbarz, w wieku lat 85. Z dwóch małżeństw miał dzieci 21, z nich wnuków 44, prawnuków 50; a tak przy schyłku życia liczył 115 osób potomków swoich.

W Paryżu noszą eleganci małe podkówki, po większej części srebrne, a to dało powód do takiej karykatury. Przed kowalem stoi elegant z podniesioną nogą i mówi do niego: *Przyjacielu, wbiy mi parę gwoździ, gdyż mi podkówka odleci*. Kowal, kując wtedy konia, obejrzawszy się na eleganta, zdaie się odpowiadać: *Przyjacielu, niech się wprzód z iednym zwierzęciem odbędzie, a dopiero wezmę się do drugiego*.

Kapelusznicy paryżty donoszą o następującej modzie: kapelusze cokolwiek kosmate z małym okręgiem, wysoko i iak u góry, tak u dołu iednako szeroką głową, mają znowu pierwszeństwo. Głowy cukrowe stopniały, okrętowe rozbiły się, a balonowe upadły. Wstążek nie noszą już na kapeluszach.

D O D A T E K

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO.

W WILNIE DNIA 20 MARCA V. S. 1812 ROKU.

Wyszedł we Lwowie Prospekt Kalendarzyka poezycznego, ogłoszony przez Proffessora Hann. Umyślił on wydawać takowy Kalendarzyk, ieden w języku Polskim, drugi w Niemieckim. Niemiecki na rok przyszedłszy 1813 już pójdzie do druku; co się tycze Polskiego, oczekuje wydawca dzielney pomocy przyjaciół poezyi Polskiej. Dla lepszego zaś uwiadomienia czytelników Niemieckich o literaturze Polskiej, podaie P. Hann w przedmowie do Kalendarzyka Niemieckiego poezycznego krótki iey rys, którego tu część kładziemy. Zbijając P. Hann tak częste a niegruntowne zdania o ubóstwie literatury Polskiej, tak daley mówi:

„ Chociaż przeczyć nie można, że język Polski w wieku ośmnastym wielkich doznał odmian, przecież dawni Polscy Pisarze, osobliwie z czasów obudwóch pierwszych Zygmuntów, aż do dnia dzisiejszego są wzorami klassycznego stylu Polskiego, a nigdy dosyć niewychwaleni: Krasicki, Naruszewicz, Kniaźnin, Niemcewicz, Karpiński i. t. d. którzy wszyscy klassycznie pisali, pozwolą mi, abym dawniejszych klassyków: Jana Kochanowskiego, Skargę, Wuyka, Białobrzieskiego Gornickiego i. t. d. obok których trudno co wyrównyującego postawić, tutaj uwielbił. Każdy maż prawdziwie wielki szanuje drugiego, ponieważ sam tylko wie i czuje iak go cenić przynależy.— Bez wątpienia uznał cały naród także za klassyków (iak roczniki Austriackie słusznie uważają) Pijara Kopczyńskiego, który przez wydanie narodowej gramatyki wielce się językowi oyczystemu zasłużył, i w tym względzie nieśmiertelną po sobie zostawi pamięć; tudzież powszechnie ulubionego poetę Franciszka Dmochowskiego, znanego z przełożenia wierszem Jliady Homera, naśladowania Boalego i. t. d.— Co tu w szczególności o piękney literaturze na pochwałę Polaków po Niemiecku mówię, tom już w roku 1802 w przydaney do Polskiego tłumaczenia Wiosny Kleista wyraził przedmowie, w której wielu dobrych i najlepszych wymieniłem Autorów, a gdzie iednak tyle trafnych i celujących pisarzów, częścią dla zaprędkiego wypracowania wspomnionego pisma, częścią dla szczupłych granic samey przedmowy, częścią także że mi wielu ieszcze natenczas autorów zaiomemi nie byli, wymienić nie mogłem; teraz mając dostateczniejszą wiadomość, zachowuję sobie uczynić o nich wzmiankę w historyi Polskiej literatury, która nietylko tę przerwę zapełni, ale nawet dla zagranicznych całkiem nowy okazując widok, przedmiot oddawna z nieprzyzwolitey strony uważany, w właściwym mu wystawi świetle.— Tamto można się będzie doczytać o Długoszu i Kromerze obudwóch dawniejszych pisarzach; o Stanisławie Grochowskim, tym to przyjemnym rymotworcy wieku XVI. który łagodnemi i tkliwemi uczuciami przy naturalnym wdzięku wiersza innych celnie; o Szymonie Symonidesie; o niezmordowanym Al-bertrandym (o którym tymczasem gazetę literacką w Halli z r. 1809 Nro 44, kartę 365 przeczytać można) o rocznikach Towarzystwa Warszawskiego przyjaciół nauk stanowiących w terażniejszym czasie epokę; o Skrzetuskim i. t. d. Z iak wielkiem podobaniem można się będzie między innemi przy dopiero wspomnianym we Lwowie r. 1567 urodzonym Szymonie

Symonidesie Bendońskim zabawić; który był Sekretarzem i przyjacielem domowym Jana Zamoyskiego, i bez wątpienia iednym z nayznaczniejszych Polskich poetów, równie dzielnym w Polskim iak w łacińskim wierszu. Pisane przez niego w oyczystym języku Sielanki, słusznie mu u wielu imie Polskiego Teokryta ziednały. Zimorowicz, Gawiński i Nagurczewski nie mogą się z nim równać. Same nawet Sielanki Naruszewicza z Symonidesowemi co do miłej przyjemności w porównanie iść nie mogą. Co tutaj o Grochowskim i Symonidesie rzekłem, nie iest zdanie moje, lecz głos prawie powszechny znawców literatury— Równie i Dyżma Bończa Tomaszewski przez swoje we Lwowie drukowane dydaktyczne poema rolnictwo tyle sobie ziednał sławy, iż roczniki austriackie z roku 1802 Nro 5 K. 40 tak o nim wspominają: „ Pierwsza pieśń iest w każdym względzie wybornem dziełem, które nam daie prawo autora oneyże Delilem polskim nazywać. „ (z Gaz. Lwows.)

O s t r z e ż e n i e

Niżey podpisany przez ninieysze pismo ma honor czynić do wszystkich swoich wierzycielow następującą odezwę:—Powszechny w terażniejszym czasie niedostatek pieniędzy czyni mnie niesposobnym do zaliczenia w terminach summ kapitałnych—Massa zaś moiego majątku w ziemi exystująca, całkowicie w moim dotąd będąc wladaniu, dostateczną z dochodow swoich co do opłaty procentow w tym roku każdemu z wierzycieli przynieść może satisfakcyą.— Pomimo co iednakże gdy znaydują się niektórzy Wierzyciele zapowiadający mi niechybnie kapitałów, które tak dla trudności w tym czasie przedania ziemi, iakoteż dostania kredytu, nie z innego źródła iak z pomienionych intrat zaspokoić by się musiały; przez co i krzywda dalszym moim wierzycielom, i mnie dyskredyt mogłby się działać. Wczesnie przeto temu zapobiegając, mam honor naypokorniey prosić wszystkich moich wierzycieli aby przez wzgląd na swój własny interest, spokojność i upewnienie się o prawdzie raczyli, sami lub przez umocowanych od siebie Plenipotentow, zebrać się do miasta gubernińskiego Wilna, na dzień dwudziesty trzeci kwietnia roku idącego 1812, iako na termin zwykłych w tym mieście kontraktow, dla weyrzenia w stan massy majątku, przekonania się o istotnym funduszu moiego bezpieczeństwie, i uczynienia ze mną przyzwolitych układow. Takową odezwę własną podpisuję ręką. Datt w Wilnie roku 1812 miesiąca marca 20 dnia.

Michał Romer Stanu Konsyliarz Prezyd. Sądu gł. i kaw

Do Przedaży

Podaie się do powszechney wiadomości prześwieconey Publiczności, iż są dwie karety po zmarłym Janie Duchnowskim Maystrze kunsztu stelmachskiego za mierzalną cenę do przedauia, iedna poczworna nowa na żelaznych drągach orange koloru lakierowana przez tutejszych maystrów fundamentalnie na urząd zrobiona: druga podwójna używana, a nowo doskonale zreparowana. Ktoby sobie życzył takowe karety poosobno lub razem nabydż; raczy się udać do Pana Iohana Heberleyna Maystra kunsztu stelmachskiego mieszkającego w Wilnie

na Skopówce w Domu PP. Bartoszewiczów pod Nrem 42, gdzie wszelką łatwość w słownej umowie o cenę znajdzie. Ostrzega się, iż od daty dzisiejszej za Miesiąc, już o te karety umowy zawierać nie będzie można: gdyż one w tej dacie za opłatę umówionego quantum pieniędzy, kto one wprzód ostatecznie ugodził, wydane będą. Dat dnia 15 Marca roku 1812.

Opiekunowie Iohan Hebenlein, Gerhard Kanne, Joseph Köhler, Chrystian Krezmer.

Oświadczenie

1 Roku 1811 Miesiąca Februarii 1 dnia. Oświadczenie Imieniem JW. J. Pani Franciszki z Turowskich primo Owsianey, Rotm. Wołkowyskiej, a teraz Ważyńskiej Ciwunowey Retowskiej, i Półkow. Xstwa Zmudz. przy zażaleniu na JW. JP. Felixa Ważyńskiego Ciwun. Retow. Półkow. Ptu X. Zmudz. Starosty Tyrkszlew. Kawalera order. czyni się *mieniać w rzeczy takiej*, Oświadcza się JW. Ważyńska Ciwun Dekr. Grodz. Ptu Telszew. w roku 1801 Miesiąca Marca 15 dnia na Instancją swoją z obżal. oczywiste uzyskany, przez Urząd użyty exekwując drogą Tradycyi w roku 1801 Apryla 10 dnia tak perceptę ze Starostwa Tyrkszlew. iako też ogólną ruchomość bydła, naczynia browarne, ruchomość pokojową, cyngę, naczynia kuchenne, pojazdy z zaprzęgami, srebro, konie, i klacze, wedle świadectwa urzędowego listu, oraz inwentarza w tymże czasie nastających, na rzecz swoją zaięła: Po czém obżal. Ważyński Ciwun Retow. mąż żałujący rozmaitemi czasami, rozmaita ruchomość do potrzeby obeyścia się swojego, w Dobrach Pobołwianach uważaną, nie tylko inwentarzem urzędowym poszczególnioną, ale po nim Ekonomiką oświadcza się nadwieszoną ze dworu Tyrkszlewskiego do dóbr dziedzicznych Pobołwian zwanych w Powiecie Szawelskim lokowanych, jedną z wiedzą Delator, drugą z upodobania swego przewiózł i utrzymał, a która to ruchomość, gdyby w swoim czasie przez kogo należeniem do obżal. wyobrażaną nie była i tym bliżej żałca. odzyskania iako swej własności nie zadawała Prawa przez niniejsze oświadczenie, wszelką interesso-wność uprzedza: a o wywiezienie rzeczony ruchomości, i niepowrot iey obżal. naysolenie Manifestuje. Zabiegająca na przyszłość, ażeby ztąd straty nie doświadczyła. I w takim to dopiero celu niniejsze oświadczenie współ z zażaleniem w miejscu właściwem dać do Akt ingrossować, zanoszący które iako Plenipotent podpisuję.

Obwieszczenia

2 Od Rządu Guberskiego Litewsko—Grodzieńskiego ogłasza się powszechnie, że Piotr Samuela syn Maietto były kupiec Grodzieński pierwszy giełdy, poddawszy się Exdywizyi, za weyściem o tej Exdywizyi dzieła do Sądu Ziemskiego Ptu Grodzieńskiego pokazuje wielu swoich kredytorów i dłużników na mieszkaniu w Guberniach: Moskiewskiej, Sankt Petersburskiej, Tulskiej, Noworossyjskiej, Niżehorodzkiej, Jarosławskiej, Kałuskiej, Ekaterynosławskiej, Wołyńskiej, Litewsko—Wileńskiej, Grodzieńskiej, w obwodzie Białostockim, oraz za granicą w Austrii, Saxonii, i Prusii; a zatem Sąd Ziemski Grodzieński na mocy Ukazu Rządzącego Senatu dnia 6 Junii 1806 roku zaszłego, i w skutek najwyższej o bankrutach ustawy, wyzywa wszystkich tegoż Maietta Pretendatorów i dłużników,

w Wilnie	Barometr	Termometr	Odmiany
dnia Marca	cale linie	stopnie	powietrza
16 z rana	27 7 0	— 3	
po południu	27 6 3	+ 1,5	pochmurny
w wieczor	27 5 6	— 0,5	
17 z rana	27 4 7	+ 0,5	
po południu	27 5 5	+ 3,5	pochmurne
w wieczor	27 5 3	+ 3	
18 z rana	27 5 5	+ 3	
po południu	27 5 8	+ 6,5	pochmurne
w wieczor	27 5 4	+ 3,5	
19 z rana	27 4 9	+ 6	
po południu	27 3 7	+ 6	pogodny
w wieczor	27 5 2	— 1	

badz gdzie przebywających w Imperium Rossyyskiem i za granicą, ażeby każdy znający siebie pretensorem lub dłużnikiem Maietta z za iakiego bądź dokumentu, rachunku, kontraktu i względu, iawili się sami czyli przez Plenipotentów swych z należytemi dowodami, w tenże Sąd Ziemski dla rozprawy w terminie od pierwszej publikacyi w dziewięć Miesięcy, albowiem w przeciwnym zdarzeniu pretensorowie utracą swoje pretensye, i postąpićno będzie z nimi na mocy 17, 62, 65, 66, 68, 69, i 70 punktów wspomnionych o bankrutach ustawy.

Zgodno z Autentykiem Tranlator Rządu Guberskiego Litewsko—Grodzieńskiego Zacharzewski.

2 Spełniając polecenie Remissyynego Ziem. Upit. Dekretu — celem domiaru satysfakcyi kredytorom zeszłych Józefa i samey Hubow Chor. należney — Sąd Exdywizorski w komplecie WW. Mich. Pietraszewskiego Prezydenta, Józefa Erdmana, Stanisława Eydrygiwicza, Sędziów złożonym do Polwarku Kaczan w tym Powiecie leżącego, na dniu 15 tego Miesiąca przybył. Wyrokiem odkładowym Akcesoryjne ustanowiono stopnie. Na rozebranie stosunków pretensorskich zjazd ostateczny w dniu 22 Lipca tego roku 1812 przeznaczono — W tymże czasie sposobem komportacyi w Kancellaryi Exdywizor. do interessu Konkursowego wpływające Dokumenta mają być iawione — Za niestannością, a ztąd nieokazaniem dowodów, ammissyia rzeczy ogłoszoną zostanie — dać wiedzieć — 1812 Mca Lutego 21 dnia.

Adam Iasiński Ziem. Upit. i Exdyw. Regent

3 Niżej podpisana stosownie do dekretu Tax-Exdywizor. massy b. Kupca Wileń. Jochera w roku 1809 febr. 20 zapadłego, obwieszczam wszystkich Kredytorów mających lokacyą na kamienicy po-Jocher. w Wilnie na ulicy Zamkowej sytuowanej, a mianowicie JWW i WW. Posłowskiego Mar. Słoń. Graf de Laiser, Sakkenow, Biskupa Stroynowskiego, Bryottego Prof. Szlaiewskiego, Woiakowskiego i dalszych, ażeby sami wspólnie lub przez Plenipotentów umocowanych starali się iak naysprędzej zatrudnić urządzeniem i wypuszczeniem teyże kamienicy w arędę częściami lub całkowicie na rok następny od 23 apr. zaczynający się, w roku 1813 tegoż dnia kończyć się mająca; gdyż (iako wiadomo JWW i WW. Kredytorom) kontrakt przeszły służy tylko do terminu blisko następnego 23 apr. roku idącego, a terażniejszy tenutor JP. Fran. Stainnigier oświadcza iż daley takowey kamienicy arędować nie będzie, a pomimo trzykrotne awizacye w Kur. Litt. dawane o arędę po domach publicznych a o innych kontrahentów iest trudno, a iako kontrakt względem aręd zwykle ułatwiają się w Wilnie o Stym Jerzym zawczasu, a onych już exekucya następuje w sam dzień 23 apr. tak JWW i WW. Kredytorowie przynajmniej tygodniem przed tym dniem sami ziechać lub umocowanych Plenipot. do mnie administrat. zeznać zechcą, gdzie ze strony moiey iako współ-kredyt do wspólnych układow w każdym czasie będzie gotowość, inaczej przymuszona będę chociażby za najmniejszą cenę, pomienioną kamienicę arędować, a gdy taż kamienica potrzebuie znaczney erekcyi, iakie z niey weyda intryaty, na erekcyą obrócić i w tym celu ninieyszą do gazet podać awizacyą. Dat w Wilnie roku 1812 marca 18 dnia.

Zuzanna Lachowiczowa Sekr. b. D. pol.

Cena Targowa Wileńska

Kommissyina	Beczka	Od dnia 18 Lutego do dnia 6 Marca		rub.	kop.
		Zyta surowego	-	7	—
		Pszenicy	-	15	—
		Jęczmienia	-	8	—
		Gryki	-	5	50
		Owsa	-	7	—
		Grochu	-	—	—
		Faska Masła	-	3	50
		Funt słoniny wędzoney	-	—	15
		Funt mięsa wołowego	-	—	3
		Assygnacya 100 rubli	-	23	—
		Dukat	-	3	—

D O D A T E K

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO.

W WILNIE DNIA 20 MARCA V. S. 1812 ROKU.

Do sprzedaży

Komisyya mińska, na rozkaz ministerium finansow, ogłasza, że na osnowie Naywyższego manifestu roku przeszłego 1810 września 10 przedawać się będą w mińskiej gubernii, w marcu idącego roku 1812, starostwa, w liczbie 30 majątkow, opisanych niżej w przyłączonych tu tabellach. Zyczący nabydź którykolwiek z tych majątkow, zechcą udać się do Mińskiej, do komisyyi ustanowionej przez dwunasty punkt rzeczonego manifestu, gdzie mogą dowiedzieć się o wszystkich szczegółach, a w razie potrzeby wolno będzie obeyrzeć na miejscu same majątki.—Przedaż zaczyna się w marcu na kontraktach.

Tabella majątkow skarbowych w Gubernii Mińskiej przeznaczonych na sprzedaż przez licytacyją w Mińsku w miesiącu Marcu 1812 roku.

1) Maiątek Muchoiedy mający 2 wsie, domów włościań. 90, dusz męzkich 299, ziemi uprawney dziesięcin 1717, sianozętney dziesięcin 2002, pod lasem dziesięcin 715, 2) Starostwo Szyckie mające 3 wsie, domów włośc. 63, dusz męzk. 330, ziemi uprawney 3815 dziesięcin, sianozętney 1002 dziesięcin, pod lasem 783 dziesięcin. 3) Starostwo Zachalskie, mające miasteczko Zahalie, 7 wsi i 1 zaścianek, domów włościańskich 152, dusz męzk. 562, ziemi uprawney 4408 dziesięcin, sianozętney 4580 dziesięcin, pod lasem 1306 dziesięcin. Trzy te majątki leżą w powiecie Rzezyckim. 4) Starostwo Lubonickie, 1 folwark Lubonicki, mający miasteczko Lubonice i 9 wsi, w nich dymów włościań. 219, dusz męzk. 930, ziemi uprawney 4789 dziesięcin, sianozęci 1293 dziesięcin, pod lasem 1865 dziesięcin. 2 folwark Stolpecki, mający wsie Stolpische i Podrzecze, dymów włośc. 57, dusz męzk. 198, ziemi uprawney 765 dziesięcin, sianozęci 724 dziesięcin, pod lasem 483 dziesięcin 3 wieś Horodziec dymów włościańskich 26, dusz męzk. 117, ziemi uprawney 900 dziesięcin, sianozęci 658 dziesięcin, pod lasem 336 dziesięcin leży to Starostwo w powiecie Bobruyskim. 5) Starostwo Krasnosielskie, mające miasteczko Krasnesioło i 11 wsi, dymów włościańskich 90, dusz męsk. 249, ziemi uprawney 3265 dz. sianozęci 870 dz. pod lasem 708 dz. leży w powiecie Wileyskim. 6) Starostwo Bernatowskie, dymow włościańskich 4, dusz męzkich 6, ziemi uprawney 210 dziesięcin, sianozęci 21 dziesięcin, pod lasem 23 dziesięcin. 7) Starostwo Chorobrowskie, ma tylko ziemi uprawney 97 dziesięcin, sianozęci 63 dziesięcin, pod lasem 4 dziesięcin. 8) Starostwo Borkowskie, ma tylko ziemi uprawney 17 dziesięcin, sianozęci 10 dziesięcin, pod lasem 51 dziesięcin. 9) Starostwo Krasnowskie ma trzy wsie i 1 zaścianek, dymow włościańskich 20, dusz męzkich 56, ziemi uprawney 51 dziesięcin, sianozęci 85 dziesięcin pod lasem 36 dziesięcin. 10) Woytowstwa Druyskiego i Przebradskiego 2 folwarki z 25 wioskami, mają dymow włościańskich 39, dusz męzkich 169, ziemi uprawney 3004 dziesięcin, sianozęci 964 dziesięcin, pod lasem 1025 dziesięcin— Leżą w powiecie Dziśnieńskim. Prócz tych przedawane będą jeszcze majątki wyrażone na osobney, tu przyłączonej tabelli—

Tabella o majątkach skarbowych, przeznaczonych na sprzedaż przez licytacyją w Mińsku w marcu 1812.

1) Starostwo Łoknickie, z włością Łoknicą, i wsią Moroczna, dymow 43, dusz męskich poddań-

skich podług rewizyi 131; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 89 i sążni 1904, pod sianozęciami dziesięcin 105 i sążni 564; gorzelnia 1, karczma 1, młyn wodny 1; gruntow włościańskich, pod rolą dziesięcin 686 i sążni 1752, pod sianozęcią dziesięcin 322 i sążni 2178, i nadto łąk wspólnych z graniczącym sąsiadem dziesięcin 935 i sążni 1208, koni 14, bydła rogatego sztuk 159, owiec i inney drobney trzody 236; na zawsze zostawiających się przy tym majątku lasow dziesięcin 376 i sążni 1200. W zabudowaniu iest cerkiew drewniana, dom gospodarski z budowlami folwarcznymi i ekonomicznymi. Leży w powiecie Pińskim o wiorst 50 od Pińska nad rzeką spławną Strumieniem.

2) Starostwo Ładoroskie, ze wsią Ładoroże, dymow 14, dusz rewizkich 70; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 102 i sążni 238, pod łąkami dziesięcin 74 i sążni 341; gorzelnia 1, połow ryb na rzece Styrcie u włościan gruntow pod rolą dziesięcin 131; sąż. 1979, pod łąkami dziesięcin 49 i sążni 88, tudzież łąk niepożytecznych, które mogą się obrócić na sianozęci, dziesięcin 500; koni 20, bydła rogatego 82, owiec i drobiu sztuk 27; nazawsze zostawiających się przy tym majątku lasow dziesięcin 253. Dom gospodarski z budowlami ekonomicznymi. Leży w Pińskim powiecie przy rzece Styrcie wpadającej do spławney rzeki Prypiecia o wiorst 30 od Pińska.

3) Woytowstwo Mińskie, nazwane *Malawki*, w którym mieszka sama szlachta. Gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 400 i sążni 159, pod łąkami dziesięcin 111 i sążni 670. Ryba poławia się na rzece Swisłoczy. Lasu na zawsze przy tym majątku zostaje się dz. 139 i sążni 200. Leży w mińskim powiecie o 4 wiorsty od Mińska nad Swisłoczą wpadającą do rzeki spławney Berezyny. Przy tym majątku karczma Serebrzańska. Gruntow dwornych dz. 24 i sąż. 74, łąk dziesięcina 1 i sążni 1024, karczma 1, zabudowanie karczemne, w powiecie Mińskim.

4) Część majątku Przylep, z 6 wsiami: dymow poddańskich 75, dusz rewizkich 210; dwornych gruntow pod rolą dziesięcin 73 i sążni 1168, pod łąkami dziesięcin 16; gorzelnia 1, karczmy 2; ryba poławia się na rzekach Usaźni i Domłyńce, u włościan gruntow pod rolą dz. 574 i sążni 1385, pod łąkami dz. 108 i sążni 1658; koni 64, bydła rogatego 89, owiec i drobiu 270; lasu nazawsze zostawiających się przy tym majątku dziesięcin 589, iest dwór folwarkowy, dom ekonomiczny z budowlami. Leży w pcie Mińskim o 35 wiorst od Mińska. Przez tę majątność płynie rzeka Usaź wpadająca do rzeki spławney Berezyny.

5) Zaścianek *Pieczurany*; w którym mieszka sama szlachta: gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 624 i sążni 192, pod łąkami dziesięcin 45 i sążni 290, karczma 1; lasu przy tym zascianku dziesięcin 22 i sążni 1430; leży w pcie Sluckim o wiorst 15 od Nieświża a o dziesięć od Kopyła.

6) Zaścianek *Lewnieszczewicze*, w którym mieszka sama szlachta: gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 77 i sążni 2280, pod łąkami dziesięcin 24 i sążni 931; lasu sążni 1225, w pcie Jhumeńskim o wiorst 23 od Nieświża a o 10 od Kopyła.

7) Starostwo *Półtoranowickie*, składające się z iedney wsi tegoż imienia: dymow 14, dusz rewizkich

51; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 333 i sążni 1618, pod łąkami dziesięcin 70 i sążni 2228; gorzelnia 1, karczma 1; u włościan gruntow dziesięcin 195 i sążni 927, łąk dziesięcin 52 i sążni 1060, koni 3, bydła rogatego 46, owiec i drobiu 47; lasu dziesięcin 342 i sążni 195. Dwór z folwarcznym i ekonomicznym zabudowaniem. W powiecie pińskim o wiorst 16 od Pińska.

8) *Starostwo Zalużkie*, z samey ziemi złożone: gruntow dziesięcin 75 i sążni 271, łąk dziesięcin 2 i sążni 807; lasu dziesięcin 55 i sążni 445: w powiecie Pińskim o wiorst 27 od Pińska.

9) *Starostwo Bulwickie*, składające się z iedney wsi Bulwicz; dymow 2, dasz rewizkich 8; ryba poławia się na Styrze; u włościan gruntow dziesięcin 42 i sążni 1259, łąk dziesięcin 9 i sążni 2205, bydła rogatego sztuk 7, owiec i drobiu sztuk 2; lasu na zawsze zostawionego dziesięcin 46 i sążni 2277: w powiecie pińskim o wiorst 28 od Pińska.

10) *Starostwo Plotnickie*, składające się z iedney wsi Plotnicy: dymow 7, dusz rewizkich 20; u włościan gruntow dziesięcin 332 i sążni 1355, łąk 220 i sążni 309, koń ieden, bydła rogatego sztuk 2, owiec i drobiu 14; lasu na zawsze zostawiającego się dziesięcin 609 i sążni 614. Jest cerkiew. Leży w powiecie Pińskim o wiorst 35 od Pińska. W granicach tego majątku płyną 2 rzeki spławne Styr i Prypeć.

11) *Starostwo Jwanickie*, z włokami horodnickimi, składające się z iedney wsi Jwanicz; dymow 6, dusz rewizkich 29; dwornych gruntow dziesięcin 87, i sążni 2270, łąk dziesięcin 24 i sążni 1785; u włościan gruntow dziesięcin 40 i sążni 1743, łąk dziesięcin 20 i sążni 588; koni 3, bydła rogatego 16, owiec i drobiu 25: w powiecie Pińskim o wiorst 7 od Pińska.

12) *Starostwo Bereżeckie*, składające się z iedney wsi Bereżec: dymow 10, dusz rewizkich 29; karczma 1; na rzekach Styrze i Prypeci poławia się ryba u włościan gruntow dziesięcin 171 i sążni 366, łąk 132 i sążni 50; koni 5, bydła rogatego 25, owiec i drobiu 13 sztuk; lasu dziesięcin 169 i sążni 720; leży w pćie Pińskim o wiorst 49 od Pińska. W tym majątku płynie rzeka spławna Prypeć tudzież zaczyna się Styr.

13) *Starostwo Wysockie*. Składające się z iedney wsi Wysokiej dymow 9, dusz rewizkich 34, dwornych gruntow dziesięcin 85 i sążni 2,310 łąk dziesięcin 23 i sążni 2191, ryba poławia się na rzekach Prypeci i Strumieni: u włościan gruntow dz. 79 i sąż. 1369, łąk dz. 4 i sąż. 750, a nadto pod błotem dz. 281 i sąż. 1,662; koni 9, bydła rogatego 25, owiec i drobiu 29; dwór folwarkowy z ekonomicznym zabudowaniem leży w pćie pińskim o 6 wiorst od Pińska. Przez ten majątek płyną rzeki Pina i Strumień.

14) *Starostwo Stachowskie*, składające się z iedney wsi Stachowa: dymow 28, dusz rewizkich 96, dwornych gruntow dz. 123 i sąż. 1,248, łąk dz. 361 i sąż. 653; na rzekach Pripeci i Bobryce 3 tonie; u włościan gruntow dz. 189 i sąż. 1977, łąk dz. 2,502 i sążni 833; koni 9, bydła rogatego 48, owiec i drobiu sztuk 35, lasu dz. 295, i sąż. 480: w tym majątku iest dom folwarczny z ekonomicznym zabudowaniem. Leży w pćie Pińskim o wiorst 49 od Pińska. Przez ten majątek płyną rzeka Prypeć i rzeczka Bobryka.

15) *Starostwo Graiewszczyzna*, z samey ziemi składające się: gruntow dz. 19 i sążni 304, łąk dz. 1 i sążni 2,280; lasu na zawsze przy tym majątku zostawiającego się dz. 241 i sąż. 558, leży w pćie Bobruyskim o wiorst 10 od Bobruyska.

16) *Zaścianek Szatylki*, w którym żyje sama szlachta: dwornych gruntow dz. 1,092 i sążni 233, łąk dz. 319 i sążni 1900, karczma 1, lasu dz. 94 i sążni 720: iest cerkiew drewniana. Leży w pćie Bobruyskim o wiorst 70 od Rzeczyca a o 75 od Mozyra. Przez ten majątek płynie rzeka spławna Berezyna wpadająca do Dniepra.

17) *Starostwo Kołaczewskie*, składające się ze 4 wsi: dymow poddańskich 19, dusz rewizkich 67; gruntow dwornych dz. 80 i sąż. 1908, łąk dz. 24 i sąż. 740; gorzelnia 1, karczma 1, młyn wodny 1, u włościan gruntow dz. 443 i sąż. 1,415, łąk dz. 46 i sąż. 7,

koni 25, bydła rogatego 83, owiec i drobiu sztuk 111, lasu na zawsze zostawiającego się dz. 660 i sąż. 1054, Cerkiew murowana; dom pański i ekonomiczny z dalszym zabudowaniem, w pćie Wileyskim o wiorst 49 od miasta Wileyki.

18) *Starostwo Bytkowskie* składające się z iedney ziemi: gruntow dz. 104 i sąż. 2224, łąk dz. 7 i sąż. 1450, gorzelnia 1, karczma 1, zabudowanie karczemne i ekonomiczne, leży w pćie wileyskim o wiorst 8 od Wileyki a o 1 od targowego miasteczka Kurzeńca.

19) *Woytostwo Zaluskie*, składające się z iedney wsi Zaluża; dymow 114 dusz rewizkich 422, dwornych gruntow dz. 210, łąk razem z włościańskimi dz. 467 i sąż. 227, gorzelnia 1, karczem 2, młynów wodnych 2, i 1 konny, u włościan gruntow dz. 1612 i sąż. 634, koni 17, bydła rogatego sztuk 339, owiec i drobiu sztuk 226, lasu na zawsze przyłączonego dz. 853 i sąż. 961; w tym majątku iest cerkiew drewniana, dwór i dom ekonomiczny z obszernymi budowlami leży w pćie Bobruyskim o wiorst 100 od Bobruyska a o 70 od Słucka.

20) *Starostwo Migowskie*, złożone z iedney wsi Migówki: dymow poddańskich 8 dusz rewizkich 27; dwornych gruntow dz. 57 i sąż. 1351, łąk dz. 36 i sąż. 1500; karczma 1, młyn wodny 1, u włościan gruntow dz. 68 i sąż. 1436, łąk dz. 23 i sąż. 1350; koni 12, bydła rogatego 30, owiec i drobiu 43, lasu dz. 12 i sąż. 255; dom arendarski i zabudowanie ekonomiczne; leży na wielkim trakcie z Mińska do Wilna w pćie Wileyskim o wiorst 47 od Wileyki a 38 od Mińska.

Uwaga: wyliczone w tej tabelli grunta wszystkie są użyteczne, a zaś grunta pod wioskami ogrodami, drogami, ieziorami i ruczajami do rachunku niewchodzą.

3 W folwarku Wierzkanie zwanym, w pćie Wileh. i Parafii Poboyskiej sytuowanym znajduią się do przedania, nawet na kredyt roczny, rzetelnym obywatelom, następnie artykuły: bydło, owce, kozy, konie stajenne zuprzęzą, kocz, bryczki, kary do wożenia zboża, miedź browarna i kuchenna, oraz sprzęty pokojowe, chcący co kupić zechce na dzień 26, 27, 28, marca in fundo tego folwarku przybydź a wszystko okazanym znajdzie.

Opiiekunowie Iohan Hebenlein, Gerhard Kanne, Ioseph Köhler, Chrystian Krezmer.

Obwieszczenia

3 Gdy JX. de Blok były Komisarz zgromadzenia XX. KK. RR od pokuty, tajemnie na krzywdę i uszczuplenie funduszu tego zgromadzenia przy złożeniu z urzędowania pomimo wszelkich zastrzeżeń prawami krajowemi i kościelnymi oraz konstytucjami zakonnemi okazał się zadłużonym do 4000 złtch przeto, po wyjaśnieniu rzeczy, gdy się okazało, iż powyższa ilość nabranych pieniędzy użytą została na własne iego potrzeby, zaczęm zgromadzenie XX. KK. RR. uczyniwszy krok prawny na mocy ukazow Naymiłosciwszego Monarchy, odsyła wszystkich kredytorow po satysfakcyą do osoby samego X. de Bloka Proboyszca Michaliskiego i w skutek rezolucyi nastaley sądu ziem. wileh. dzień 9 następującego mca apryla do iawienia się z pretensjami iest przeznaczony, oczem przez awizacyą uwiadamia się.

Jako Prezydent XX. Kann. Regular od Pokuty X. Aug. Rogowski rządcą Kościoła S. Kazimierza

1 Sąd exdywizorski w dobrach Janopolu w pćie Wilkomirskim znajdujący się dla zaspokoienia remanentow skarbowych stosownie z przepisem remissyinego dekretu, postanowiwszy część ziemną z tegoż majątku Janopola odłączoną przez publiczną licytacyą wieczyście wyprzedać, ogłasza powszechność iż takowa licytacya odbywać się będzie w roku terażniejszy 1812 raz pierwszy msca marca 20 powtórę 23 a potrzecie dnia 26 życzący tedy nabydź ziemię z osadą lub też wniesiedlonym obrębem, mają z potrzebnymi do pewności licytowania anexami stawać w dobrach Janopolu w zwyż wyrażonych terminach—

Datt roku 1812 msca marca 11 dnia w Janopolu. Onufry z Klimontow Klimowicz S. Ziem. Wil. Exdywi. Felicyan Zefelt Gadon Ziem. Tel. Pisarz Exdywizor. Franciszek Łopaciński Sędzia Grodz Exdywizor.